

Sirli Heinsoo
Majandus- ja
Kommunikatsiooniministeerium

06.10.2022 nr 1-6/21/29-2

Keskkonnaministeeriumi III kvartali aruanne

Austatud proua Heinsoo

Esitame Keskkonnaministeeriumi III kvartali aruande vastavalt koostöökokkuleppele nr 1.1-17/21-458-1.

Aruandlusperiood: III kvartal 2022.

Üldjuhtimise tegevused

Juulis vaadati üle ja koostöös keskkonnaaruandluse teenuste eest vastutavate allasutustega korrigeeriti Keskkonnaministeeriumi (KEM) valitsemisala 2022/23 reaalajamajanduse projektide eelarvet ning lepiti kokku üldised rollid ja tööde jaotus. Täpsem info 15.07.2022 kirjas nr 2-9/22/3305 „Reaalajamajanduse tööplaani kinnituskiri“.

Lisaks KEM-le osalevad projektides Keskkonnaagentuur (KAUR), Keskkonnaamet (KEA) ja Keskkonnaministeeriumi Infotehnoloogiakeskus (KEMIT). Projektide sisuliseks toetamiseks kogu projektide vältel moodustati valdkondlikud töörühmad (6 tk), millede kaudu on kaasatud ka ettevõtjate ja kohaliku omavalitsuse üksuste (KOV) esindajad.

Töörühmade esmaseks ülesandeks oli septembri jooksul sisunõuete (ärianalüüs) esmase visiooni ja ärianalüütika töölaudade (mitte kõikidel töörühmadel) kirjeldamine. Protsessi hangiti toetama Trinidad Wiseman OÜ, kelle ülesanne oli viia läbi töötoad, toimetada loodud ärinõudeid ja aidata eskiisi tasemel töölaudasid disainida.

Septembris lisandus 2023. a eelarvesse välisõhu saastamise aruandluse valdkond. Kokku on hõlmatud neli erinevat aruannete liiki (jätmed, pakend, vesi, õhk), millest igal on oma vastutaja. KEM valitsemisala 2023. a reaalajamajanduse projektide eelarve on kokku 852 000 eurot.

Asutus	Valdkond, selgitud	Vastutajad	Eelarve 2023, €
KEM	Jätmed (analüüs+proto), üldjuhtimine	Alar Valdmann	249 500
KEMIT	Pakend (proto)	Andres Meensalu (kuni eraldi inimese leidmiseni)	100 000
KEA	Vesi (analüüs+proto)	Sulev Tõkke	170 500
KEM	Õhk (analüüs+proto)	Hanna Vahter	200 000

Allasutuste eelarve			
KAUR	Kolme (3) töörühma juhtimine, aruandluse teenuste omanikud.	Monika, Jan, Aleksandr	63 750
KEMIT	IT-projektijuht (3 valdkonda)	Pole määratud	48 000
KEA	Järelevalve töörühm	Rene Rajasalu	20 250
		9 in kokku	852 000

Kõikidel projektidel on kokku lepitud samaväärsed eesmärgid (detailides on erinevusi):

- andmekoosseisu analüüs ja standardiseerimine;
- tarkvaralise võimekuse loomine andmepõhise aruandluse vastuvõtmiseks ja andmete edasiseks kasutamiseks;
- ärinanalüütika töölaudade tarkvaraliste prototüüpide valmimine (eelkõige jäätmete valdkond, aga nt järelevalve töölaud omab seoseid kõikide valdkondadega);
- tegevuskava loomine aruandluse üle viimiseks reaalamajanduse andmepõhisele mudelile.

30. septembril korraldati KEM valitsemisala projektide avakoosolek, mille avas keskkonnaminister Madis Kallas ja kuhu olid kutsutud kõik asjaga seotud olulisemad osapooled, sh ettevõtjate ja KOV esindajad ning toimusid töötod. Keskkonnaministeerium kajastas üritust pressiteates ja FB postituses.

Järgmiseks kvartaliks plaanitud tegevused

Valdek Järvpõlluga lepingu sõlmimine KEM RTE projektide nõustamiseks. Kaalutakse analüütiku ja/või süsteemiarhitekti hankimist. Kaalutakse projekti hõlmatud keskkonnaaruandlust esitavate ettevõtete küsitlust täpsustamiseks nende motivatsiooni, võimekust investeerida tarkvaraarendusse jms. Töörühmad täpsustavad ärinõudeid ja osalevad tehnilise kirjelduse koostamisel. Otsustada KEM projektidel universaalse vastuvõtuvõimekuse (x-gate baasil) prototüüpimine. Välisõhu projekti ettevalmistavate tegevuste koordineerimine.

1. Veekasutuse aruandlus

1.1. Kulu.

Nimetus	Numbriline väärtus	Jääk	Kommentaar/seos tegevusega
Tööjõukulu	20 113,32 €	9 886,68 €	Projektijuhi palk
Majandamiskulu	601,64 €	69 398,36 €	Sisälähetused vee-ettevõtete külastamiseks ning koolitustel ja kohtumistel osalemiseks, töömobiili soetamise toetus, töötuba veearuandluse töörühmaga.
Investeering	-		

1.2. Seni tehtud tegevuste ülevaade ja vastavus lisas 4 märgitud eelarvele ja tegevuste ülevaatele.

III kvartali alguses pandi paika 2023. a eelarve ja tegevused; kutsuti kokku veearuandluse töörühm, kus on esindajad KEA-st, KEM-ist, KAUR-ist, MKM-ist ja vee-ettevõtetest; veearuandluse töörühm osales andmepõhise aruandluse avakoosolekul; veearuandluse töörühmaga viidi läbi mahukas töötuba ja toimusid Teamsi kohtumised, mille tulemusena selgus, et visuaalseid töölaudu nagu jäätmete valdkonnas pole veevaldkonnas vaja – oluline on luua võimalus püsivad andmed ühekordselt ära kirjeldada ja tagada kõigile huvitatud osapooltele mugav ligipääs andmetele; projektijuht osales Valdek Järvpõllu poolt korraldatud praktilistel koolitustel veearuandluse ja jäätmearuandluse standardiseerimise kohta; projektijuht suhtles aktiivselt KAUR-iga, mh edastas neile vee-ettevõtjate intervjuude põhjal koostatud ettepanekud KOTKASE arendamiseks; projektijuht intervjueris veel ühte vee-ettevõtet (järjekorras 15ndat); projektijuht osales BaltAqua koostöövõrgustikus, mille raames toimus 3 virtuaalset töötuba (BaltAqua eesmärk on edendada Saksamaa ja Balti riikide vahelist koostööd veevaldkonna digitaliseerimise osas, seal osalemine annab võimaluse tutvustada veevaldkonna RTE projekti ja leida potentsiaalseid rahvusvahelisi koostööpartnereid); projektijuht andis projekti tegevustest ülevaate andmepõhise aruandluse juhtrühma kohtumisel; valmis andmekoosseisu analüüsi ja standardiseerimise töö lähteülesande esialgne versioon, mis saadetakse olulistele osapooltele üle vaatamiseks ja täiendamiseks.

1.3. Järgmiseks kvartaliks plaanitud tegevused.

IV kvartalis küsitakse olulistelt osapooltelt andmekoosseisu analüüsi ja standardiseerimise töö lähteülesandele tagasisidet, viimistletakse lähteülesannet ja kuulutatakse töö välja (töö maht jääb väikeostu tasemele, seega küsitakse pakkumisi); jätkub tegevus veearuandluse töörühmas (pidev kaasamine ja tagasiside küsimise projektiga seotud tegevustes ning osapoolte ootuste/vajaduste kaardistamine seoses andmepõhisele aruandlusele üleminekuga); hakatakse ette valmistama 2023. aastal läbiviidavat suuremat hanget prototüübi loomiseks; projektijuht osaleb BaltAqua raames Riias toimivas kahepäevases töötoas.

2. Jäätmearuandlus

2.1. Kulu.

Nimetus	Numbriline väärtus	Jääk	Kommentaar/seos tegevusega
Tööjõukulu	20 948,34	19 051,66	Projektijuhi palk koos maksudega.
Majandamiskulu	1449,09	103550,91	Lähetused, avakoosolek.
Investeering	-	-	

2.2 Seni tehtud tegevuste ülevaade ja vastavus lisas 4 märgitud eelarvele ja tegevuste ülevaatele.

Algselt III kvartalisse kavandatud hanke tehnilise kirjelduse valmimine lükkus edasi, kuna puudusid ringlussevõtu töölaudade ärinõuded. Vastavaid ärinõudeid hakkasid kirjeldama loodud töörühmad. Hetkel on kavandamisel neli (4) töölauda: avalikkus, riigi poliitika kujundaja; kohalik omavalitsus ja riikliku järelevalve. Töölaudade ärinõuete esmane visioon valmib okt alguses. Seejärel selgub, kas need vajavad täiendavat tööd või on võimalik liikuda järgmisse ehk tehnilise kirjelduse etappi.

Erasektori töörühm arutab ettevõtjate osalemist ja on hetkel kirjeldanud omapoolse digitaliseerimise visiooni (probleemid-lahendused). Soovitakse automaatselt masinast-masinasse andmevahetust, keskset jäätmevaldajate registrit ja digitaliseerimisega tõhustatud järelevalvet (riik ja KOV reageerivad õigetele indikaatoritele õige ajal). Leitakse, et reaalaegsus võiks eri jäätmekäitluse protsessides ja toimingutel tähendada erinevat aega.

2.3. Järgmiseks kvartaliks plaanitud tegevused.

Ärianalüütika töölaudade ärianalüüsi lõpetamine ja hanke tehnilise kirjelduse koostamine KEMIT-i poolt. Erasektori töörühm arutab andmetest innovatsiooni loomist ja ettevõtjate rolli pilootprojektis ning ettevõtete poolset prototüüpimist.

Hanke sisu ei ole muutnud: luua jäätmearuandluse andmekoosseis ja taksonoomia, reaalaja andmevahetuse tarkvaraline prototüüp ja ärianalüütika töölaudade prototüübid. Koostada tegevuskava kogu jäätmearuandluse üle viimiseks reaalajamajanduse mudelile.

3. Pakendiaruandlus

3.1. Kulu.

Kulusid ei olnud.

3.2. Seni tehtud tegevuste ülevaade ja vastavus lisas 4 märgitud eelarvele ja tegevuste ülevaatele.

PAKISe töörühm kirjeldas eesmärgi/visiooni, mida hakatakse prototüübiga katsetama ja septembri lõpuks või oktoobri alguseks valmib vastav ärianalüüs. Visioon on järgmine:

“Pakendiaruandlus 3.0“ projekti eesmärk on luua pakendiregistris võimekus üle x-tee võtta vastu reaalajas masin-masin liidestuse kaudu pakendiettevõtja infosüsteemist (nt majandusarvestuse tarkvara) järgmiseid aruandlusandmeid:

- 1) plastkandekottide turule laskmise andmed ning
- 2) pakendite turule laskmise andmed, et vähendada seeläbi aruandjate aruandlusandmete esitamisele kuluvat tööaega ja tagada riigile kvaliteetsete ning ajakohaste andmete esitamine võimalikult vähesel ressursikuluga.

Selgus, et 2021. a tellitud pakendiaruandluse analüüs/standard ei ole piisav, mille alusel IT-arendust tellida ning seda tuleb täiendada.

3.3. Järgmiseks kvartaliks plaanitud tegevused.

Vaadatakse üle ja täiendatakse ise või koostatakse tellimus pakendiaruandluse standardi (andmekoosseisu ja taksonoomia) täiendamiseks. Valmib ärianalüüs prototüübi hankimiseks (koostab PAKIS töörühm) ja tehniline kirjeldus (koostab KEMIT).

4. Välisõhu saastamise aruandlus

4.1. Kulu.

Kulusid ei olnud.

4.2. Seni tehtud tegevuste ülevaade ja vastavus lisas 4 märgitud eelarvele ja tegevuste ülevaatele.

2022. a jooksul toimuvad ettevalmistavad tegevused projekti käivitamiseks 2023. aastal.

4.3. Järgmiseks kvartaliks plaanitud tegevused.

Koostatakse projektiplaan ja sellega seotud ressursside jaotus koostöös välisõhu aruandluse teenuse eest vastutavate allasutustega (EKUK, KAUR, KEMIT). Selgitatakse välja välisõhu tegevusvaldkonnad, millel on suurem potentsiaal RTE eesmärkide täitmiseks. Hindamaks

automatiseerimise potentsiaali, vaadatakse Valdek Järvpõllu abil üle välisõhu aruandluse andmekoosseis.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Sigrid Soomlais

Keskkonnakorralduse osakonna juhataja

Teadmiseks: Keskkonnaagentuur,
Infotehnoloogiakeskus.

Keskkonnaamet,

Keskkonnaministeeriumi

Alar Valdmann, 626 2710
alar.valdmann@envir.ee